

overhovedet ikke antager, at man kan gaa ind paa, at det skal være Kommunerne, der udrede Udgifterne paa Menighedernes Vegne, hvilket jo igjen kan have sine Misligheder, det skal jeg indrømme — rettest burde beholdes saaledes, som de ere komne fra Folkethinget, idet man der er gaaet ind paa, at Brændslet skal staves tilveie af Frivillighedens Veie. Jeg maa tilføie, at jeg finder den Forandring, der er foreslaaet fra Mindretallets Side, meget naturlig og heldig. Jeg tror, at jeg allerede ved Iste Behandling paapegede, at man ikke fra Kirkesynets Side skulde paalægge Forpligtelsen, uden at der blev bragt en vis Garantitilstede for, at Apparaterne vilde blive benyttede i det Mindste for et Aar. I denne Henseende maa jeg saaledes slutte mig til Mindretallet.

Hvad angaar det særlige Forslag, som er stillet af det ærede Medlem for 4de Kredts (Sonne), saa kan jeg ikke fra min Side have noget Bæsentligt derimod at erindre, jeg antager ikke, at det vil komme meget hyppigt til Anvendelse. Forslaget staar jo noget i Forbindelse med Affattelsen af Lovforslaget i det Hele, forsaavidt jo Byrden ved Opvarmningen faktisk ikke vil være saa liden, hvis man vælger Flertallets Forslag, som hvis man vælger den Bestemmelse, der er vedtagen i det andet Thing, og hvortil Mindretallet har sluttet sig; men det er ganske vist, at Udgifterne kunne blive saa store, at nogle af disse Kirker selv ville have ondt ved at afholde de Forpligtelser, som i Følge Loven kommer til at paahvile dem ligesom alle andre Eiendeeiere; det er jo en Selsølg, og det staar ogsaa i Loven, at man ikke lægger en videregaaende Forpligtelse paa dem, uden at det skønnes, at der haves Midler tilstede til at opfylde dem. Naar Kirker ere saaledes stillede, at de ikke engang ere i Stand til uden et alfor føleligt Tryk at afholde de Udgifter, som Eiendeeierne i Almindelighed maatte have at udrede i Følge Loven, saa tror jeg ikke, der kan siges Noget imod at vedtage en saadan Bestemmelse som den, der er bragt i Forslag af den nævnte Rigsdagsmand, der jo ogsaa henstiller det til Kultusministeriets nærmere Bestemmelse, i hvilke Tilfælde Bestemmelsen skal benyttes. I Principet kan der ikke være Noget imod Forslaget at erindre, thi allerede Danske Lov 2—22—64 indeholder jo det Grundprincip, at Kirkerne saaledes kunne komme hinanden til Hjælp. Jeg antager derfor, at der ikke i Principet kan være Noget imod, at et saadant Tillæg bliver optaget, og jeg tror heller ikke, at det vil medføre nogen Bænselighed i Udførel-

sen. De Udgifter, der her er Spørgsmaal om, ere jo i alt Fald, naar de fordeles paa de mere formuende Kirker, en forholdsvis Bagatel, men kunne for enkelte Kirker ogsaa efter mit Kjendskab blive maasse uoverkommelige.

Scholer: Den ærede Ordfører for Mindretallet lagde Bægt paa, at den Bestemmelse, Flertallet har foreslaaet, kunde falde haardt i de Tilfælde, hvor Kirkerne vare gaaede over i Handel og Vandel. Det gjorde et uhyggeligt Indtryk paa mig at høre dette, og det har altid gjort et uhyggeligt Indtryk paa mig, at Kirkerne, som vi vide, for et Aarhundrede siden bleve et Slags Handelsvare og ere blevne kjøbt og solgte i stor Mængde. Mange gjorde det blot for at gjøre sig en Indtægt ved Kirketienderne, og Kirkerne stode dengang undertiden i en saadan Tilstand, at det var Spot og Spe at se dem. Jeg har engang kjendt det Tilfælde, at en Kirke var i den Grad forfømt, at det var umuligt for Menigheden at være i den, naar det regnede, og denne Kirke eiedes af en Mand, som ikke hørte til Folketirken; men det er jo forresten ligegyldigt, hvem der eiede den. Dette er Gud Ise Lov nu forandret; jeg tror, at det er gaaet op for den almindelige Bevidsthed, hvor uhyggeligt det er saaledes at bruge Kirken som en Slags Handelsvare, og jeg tror, at det ærede Medlem kan være rolig i den Henseende, hvis han skulde frygte for, at der fra den Tid af, da denne Lov blev given, og til nu skulde være gaaede mange Kirker i Handel og Vandel. Det kan neppe opvies et eneste Exempel derpaa, undtagen hvor Kirkerne ere paa en naturlig Maade gaaet over til Eiendehderne, hvor disse have kjøbt Kirken, og det er naturligt. Det er ikke altid en enkelt Mand, som har kjøbt sin Kirke, og om det er nogle Mænd i Menigheden, saa skal man ikke være saa ømskindet for at lade dem bære denne Byrde, lige saa vel som hvor en enkelt Mand eier dem; og man skal heller ikke være saa angstelig, som den ærede Minister synes at være for denne store Byrde, thi Eiendehderne ere Aar for Aar stegne til en saa stor Værdi, at man ikke behøver at ængstes for, at man her skulde paalægge Kirketiendeeierne en Byrde, som de ikke skulde kunne taale. Jeg tror, at Loven vil være særdeles heldig, hvis Flertallets Forslag vedtages, thi naar det skal komme an paa Frivillighed — den ærede Ordfører for Mindretallet udtalte, at man skulde lade Lister gaa omkring, hvorpaa Folk kunde tegne sig — saa kunde det vel tænkes, at det for et Aar kunde lykkes at indsamle de fornødne Bidrag,